

Basisinkomen

Philippe Van Parijs: 'Basisinkomen is een middel om armoede en werkloosheid te bestrijden'

Philippe Van Parijs is filosoof en econoom en werkt als hoogleraar aan de Universit  Catholique de Louvain en de universiteit van Harvard. Hij geldt als wereldautoriteit met betrekking tot het basisinkomen. In 1986 richtte hij hiervoor het Basic Income European Network (BIEN) op.

Onze verzorgingsstaat is een onoverzichtelijk systeem geworden van uitkeringen, belastingen en toeslagen. Voor de mensen voor wie het bedoeld is ons stelsel vaak te ingewikkeld: zij halen er niet uit wat er in zit. Voor mensen die kwaad van zin zijn biedt het genoeg mogelijkheden voor fraude. Een basisinkomen scoort beter op het sociaaldemocratische ideaal van een eerlijke inkomensverdeling en het liberale target van efficiency. Het zorgt voor een flinke besparing op de bureaucratische verzorgingsstaat maar verzekert voor iedereen een fatsoenlijk bestaan. Een eenvoudiger stelsel van sociale zekerheid, zoals een basisinkomen, voorkomt dat zuurverdiend belastinggeld in de verkeerde handen valt of verdwijnt in een bureaucratisch zwart gat.

Veel gehoorde argumenten voor een basisinkomen zijn:

- fundamentele mensenrechten (recht op leven, aandeel in natuurlijke rijkdommen);
- idealistische motieven (vrijheid, lossere band tussen werk en inkomen, inkomensnivellering);
- sociale motieven (armoedebestrijding, vermindering van stigma's, tegengaan van uitbuiting);
- economische motieven (bevordering kleinschaligheid, evenwichtigere arbeidsverdeling, stimulering lokale economie);
- emancipatoire motieven (waardering van traditioneel door vrouwen verrichte werkzaamheden);
- ontwikkelingsmotieven (basisinkomen als ontwikkelingshulp, universeel basisinkomen);
- praktische overwegingen (eenvoud, vermindering van willekeur en bureaucratie).

Het basisinkomen kent ook tegenstanders. Een veel gehoord argument is dat een basisinkomen ertoe zou leiden dat een (te groot) deel van de bevolking zou kiezen om geheel niet te gaan werken of zelfs geen opleiding meer te gaan volgen.

Een basisinkomen geldt voor iedereen: gehandicapten, werkenden, studenten, werkzoekende, ambtenaren, zelfstandigen, vrije beroepen. Een volledig basisinkomen zou in principe alle sociale toelagen overbodig maken zoals kindervergoedingen,

studiebeurzen, uitkeringen bij ziekte, werkloosheid en pensionering. Met een basisinkomen kan men het minimumloon afschaffen en het loon zou een aanvulling worden op het basisinkomen. Als gevolg hiervan zouden de loonkosten voor de werkgever significant kunnen dalen en nemen de productiekosten van binnenlandse goederen en diensten hierdoor af. Door het optrekken en geleidelijk gelijkschakelen van de btw-tarieven kunnen de verkoopprijzen naar het actuele peil opgetrokken worden en het zijn die meeropbrengsten die toelaten het basisinkomen (voor een groot deel) te financieren. Een dergelijk basisinkomen kost circa 102 miljard euro per jaar. Gratis kinderopvang telt op tot 12 miljard, Bijzondere bijstand komt waarschijnlijk uit op zo een 10 miljard. Samen 124 miljard euro.

Daar gaan de besparingen en opbrengsten vanaf:

AOW, uitkeringen, toeslagen:	75	miljard
Studiefinanciering:	4	miljard
Uitvoeringskosten:	2	miljard
Aftrekposten, heffingskortingen:	40	miljard
Totaal:	121	miljard euro

Grove benadering dit uiteraard, maar je toont er wel mee aan dat een dergelijk basisinkomen betaalbaar/uitvoerbaar is.

Bron:

De Groene Amsterdammer, 28/11/2013

<http://basisinkomen.nl/wp/10-redenen-basisinkomen-steunen/>

<http://bureaudehelling.nl/blog/weg-met-de-toeslagenfabriek>

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Basisinkomen>

<http://www.ftm.nl/column/basisinkomen-het-alternatief-voor-de-rondpompmachine/>

Gespreksvragen bij 'Basisinkomen'

Met de invoering van het basisinkomen kunnen sociale verzekeringen en voorzieningen komen te vervallen. Zonder enige tegenprestatie in de vorm van werk krijgt iedereen dan ongeacht leeftijd, woonomstandigheden of sociale achtergrond een gegarandeerd vast inkomen. Paulus heeft ons echter voorgehouden dat 'wie niet wil werken niet zal eten'.

- Heeft – mede met het oog op de participatiesamenleving – Paulus' visie de voorkeur boven het basisinkomen, of is ook deze uitspraak van Paulus niet los te maken van de tijd waarin hij leefde?
- Het Oude Testament kende het Jubeljaar om maatschappelijke gegroeide ongelijkheid te herstellen. Is de invoering van het basisinkomen hiermee te vergelijken?

